

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-401-00126

Den 11. april 2011

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg har i brev af 1. april 2011 stillet følgende spørgsmål nr. 13 til L 165 (Grøn Vækst), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Steen Gade (SF).

Spørgsmål nr. 13 (L 165)

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 1. april 2011 fra Landbrug & Fødevarer, jf. L 165 - bilag 6.

Svar

A.

Landbrug & Fødevarer anfører, at der i forbindelse med begrænsningen af klageadgangen vedr. vandplanerne kan opstå situationer, hvor borgere eller virksomheder vil blive berørt af de endelige vandplaner pga. ændringer gennemført efter høringsfasen, fx hvis der efter revision pålægges ændret vandløbsvedligeholdelse på arealer, der ikke var med i høringsudkastet. L&F spørger, om borgere eller virksomheder i sådanne situationer får mulighed for at komme med indsigelser.

Jeg kan oplyse, at det fremgår af miljømålslovens § 30, at hvis der i forbindelse med vedtagelsen af den endelige vandplan foretages ændringer i forhold til høringsforslaget, som på væsentlig måde berører andre borgere end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, kan vedtagelsen af planen ikke ske, før de pågældende har haft lejlighed til at udtale sig. En tilsvarende regel for så vidt angår Natura 2000-planer findes i lovens § 45, stk. 2.

B.

Landbrug & Fødevarer nævner, at i forbindelse med udsendelse af vandplanerne i høring i oktober 2010 blev det efter foreningens opfattelse fastslået, at ændret vedligeholdelse af vandløb ikke kun dækker over ophør med eller reduktion af vedligeholdelse, men også over ændret grødeskæringsteknik eller lign. Men lovforslaget opretholder den snævrere opfattelse. Landbrug & Fødevarer finder, at det bør præciseres, at det er

muligt at foretage ændringer som fx ændret grødeskæringsteknik med henblik på at sikre afvanding og miljø bedst muligt.

Hertil kan jeg oplyse, at vandløbsloven, som den er i dag, ikke er til hinder for, at vandløbsmyndigheden går over til at anvende en anden grødeskæringsteknik end hidtil, når blot de hidtidige og i vandløbsregulativet fastsatte vedligeholdelsesterminer overholdes. Vandløbsregulativerne er normalt ikke så detaljerede, at dette vil kræve ændring af regulativet.

De ændringer af vedligeholdelsen, som kan udløse kompensation ifølge lovforslaget, er dem, der kræver en ændring af regulativet, for at den ændrede vedligeholdelse kan iværksættes.

Landbrug & Fødevarer nævner desuden, at det af lovforslaget fremgår, at en lodsejer fremadrettet kan få tilpasset kompensationen, hvis konsekvenserne ved ændret vandløbsvedligeholdelse viser sig at være større end først antaget, mens han skal betale tilbage, hvis konsekvenserne viser sig at være mindre end først beregnet. Der er altså ikke symmetri i reglerne.

Jeg er enig med Landbrug & Fødevarer i, at bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 4, kan læses sådan, som Landbrug & Fødevarer nævner. En sådan ordning har imidlertid ikke været tilsigtet. Ordningen vil blive administreret, så både ekstrakompensation og mindrekompensation vil ske fremadrettet.

C.

Landbrug & Fødevarer anfører, at en årlig kompensation, som lovforslaget lægger op til, ikke altid er den optimale løsning for vandværk og lodsejer i forhold til administration, bevilling m.m. Landbrug & Fødevarer anfører, at det bør slås fast, at det også er muligt at indgå aftaler om salg af arealet eller modtage en engangserstatning.

Grøn Vækst lovforslaget regulerer ikke direkte mulighederne for, at en vandforsyning/vandselskab og en lodsejer kan indgå aftale om salg af de 25 meter beskyttelseszoner omkring vandboringen til vandforsyningen/vandselskabet.

Der er ikke noget til hinder for, at vandselskabet erhverver arealer fra en lodsejer. Hvis vandselskabet er omfattet af vandsektorloven forudsætter dette imidlertid, at erhvervelsen kan holdes inden for rammerne af det pågældende vandselskabs prisloft. Der vil i denne sammenhæng være tale om en investering, hvor udgiften skal kunne finansieres inden for rammerne af de investeringstillæg, der følger af de historiske afskrivninger eller af en ekstraordinær effektiviseringsgevinst. Erhvervelse vil altid skulle ske på effektive og markedsmæssige vilkår.

Under hensyn til, at lovforslaget indebærer et forbud mod dyrkning, sprøjtning og gødskning i 25 meter beskyttelseszonen og en kompensationsordning, hvorefter lodsejeren kompenseres for mistet indtjeningsmulighed i forbindelse med udvidelsen af zonen fra 10 meter til 25 meter, vil det i forhold til vandsektorloven skulle vurderes, om vandselskabets indgåelse af en aftale om overtagelse af de 25 meter nu også kan siges at være på effektive og markedsmæssige vilkår. Formålet ved rådighedsindskrænkningen, dvs. beskyttelse af arealet nær boringen, opfyldes allerede ved etableringen af beskyttelseszonen med hjemmel i lovgivningen.

En éngangserstatning vil (med udgangspunkt i en realrentesats på 4 %) kunne beregnes til 10.725 kr. pr. boring og den samlede udgift vurderes til 56,4 mio. kr. inklusive administrative omkostninger. For husstande, der modtager vand fra mindre vandværker, kan dette resultere i en ekstraudgift i kompensationsåret på mere end 1.000 kr.

Til sammenligning skønnes den samlede udgift til årlig kompensation på 429 kr. pr. boring og administration heraf det første år at udgøre hhv. 2,145 mio. kr. og 2,75 mio. kr. eller i alt ca. 4,9 mio. kr. De følgende år vurderes udgifterne i alt at andrage ca. 2,4 mio. kr. Selv for husstande, der får vand fra mindre vandværker vil den årlige kompensation næppe overstige 20 kr. om året.

Når det er foreslået, at kompensation for udvidelse af beskyttelseszonen fra 10 til 25 meter omkring vandboringer gives som en løbende årlig kompensation, skyldes det et ønske om, at der kun skal gives kompensation for mistet indtjening på de arealer, der løbende er omfattet af anvendelsesrestriktioner. Det indebærer således, at erstatning vil ophøre ved lukning af boringer, hvorved det sikres, at der ikke gennem éngangserstatninger allerede er givet store erstatninger for tab, der alligevel ikke vil optræde.

Forslaget om en årlig kompensation er desuden begrundet i, at det årligt vil medføre en relativt lille kompensation, som selv for små forsyninger ikke vil påvirke vandprisen i nævneværdigt omfang. Endvidere vil der ikke skulle betales store éngangsbeløb ved etablering af nye boringer.

D.

Landbrug & Fødevarer anfører, at det af lovforslaget fremgår, at der ydes en årlig godtgørelse *per vandindvindingsanlæg*. Landbrug & Fødevarer anfører, at dette kan blive et problem, hvis et vandindvindingsanlæg består af flere boringer og ønsker et ændringsforslag således, at der ydes godtgørelse *per vandboring*.

Med forslaget til § 21 b i miljøbeskyttelsesloven, foreslås det, at anvendelse af pesticider, dyrkning og gødskning til erhvervsmæssige og offentlige formål ikke må foretages inden for en radius på 25 meter fra et vandindvindingsanlæg, der indvinder vand til et alment vandforsyningsanlæg.

Jeg kan præciserende oplyse, at begrebet vandindvindingsanlæg omfatter boringer, brønde og andre anlæg til indtagning af vand og endvidere vandbehandlingsanlæg og anlæg til udpumpning fra behandlingsanlæg, herunder eventuelle rentvandsbeholdere.

Det vil sige, at ét vandindvindingsanlæg er én boring. Et vandindvindingsanlæg kan ikke have flere boringer.

Kompensationen efter den foreslåede § 64 c vil således blive udbetalt pr. vandindvindingsanlæg, dvs. pr. boring.

E.

Landbrug & Fødevarer anfører, at da formålet med den 25 m beskyttelseszone om vandboringer er at begrænse påvirkningen fra pesticider, bør det være muligt for økologer at blive fritaget for dyrkningsforbuddet.

Jeg finder, at en eventuel undtagelse ikke med rimelighed kun skulle kunne omfatte økologisk landbrug, da konventionelle jordbrugere jo også kan have boringer beliggende på arealer, hvorpå der ikke sprøjtes med pesticider, f.eks. græsarealer. Derfor vil en mulighed for dyrkning også skulle gælde disse jordbrugere. En opdeling inden for de konventionelle jordbrugere vil administrations- og kontrolmæssigt blive meget byrdefuld. Desuden har økologiske jordbrugere også mulighed for at benytte visse godkendte pesticider.

Dette lovforslag sikrer at såvel den konventionelle som økologiske jordbrugere kan få udbetalt godtgørelsen på 429 kr. pr. boring. Der er derfor ikke grundlag for at fritage økologer for dyrkningsforbuddet.

Grundejeren har endvidere ret til at modtage kompensation, som fastsat i den foreslåede § 21 b, i tilfælde af, at der foreligger en frivillig aftale mellem grundejeren og vandværket/vandselskabet om samme eller lignende dyrkningsrestriktion.

Karen Ellemann / Helle Pilsgaard